

RENAȘTEREA

„Ci vă rog pe voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și pentru dragostea Duhului Sfânt, ca împreună cu mine să vă luptați, rugându-vă.“

Romani 15, 30.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

LUCRĂRILE ADUNĂRII EPARHIALE

Urmând bunele tradiții șaguniene și în conformitate cu dispozițiunile legale, P. S. S. Episcopul Nicolae Colan, al Vadului, Feleacului și Clujului a convocat pe Dnii deputați eparhiali în sesiune extraordinară pentru ziua de 31 August și 1 Sept. a. c.

Spiritul democrat înalt, buna chivernisire a gândurilor mari și frățeasca dragoste de care a fost animată Adunarea prin exemplul P. S. Sale a adus roade bune și Adunarea Eparhială a ajuns la concluzia foarte folositoare obștei creștine.

În cele de mai jos redăm, cu multă sgârzenie — din lipsa de spațiu — rezumatul lucrărilor, pentru știința obștei și pentru istoria vremii cea veșnic trecătoare.

În urma convocării făcute de P. S. Sa Episcop Nicolae Colan, cu Nr. 4965/947, dela 11 Aug. 1947, membrii Adunării eparhiale au asistat la sf. Liturghie și la invocarea Duhului Sfânt, oficiate în biserica Catedrală din Cluj, de către P. S. S. Episcopul Nicolae Colan asistat de P. C. Protopopi: Dr. Liviu Muntean, Ion Rujea, Teodor Ciuruș, Augustin Faur, preoții: Vasile Bogdan, Axente Tomuș, Pavel Șendrea, Gh. Noveanu și diaconii: Sever Suciș și Dionisie Marin.

Predica ocazională a fost rostită de Păr. cons. Pavel Șendrea.

După terminarea serviciului divin, membrii Adunării s'au întrunit în Sala mare de ședințe, iar o delegație a invitat pe P. S. Sa să binevoiască a lua parte și a conduce lucrările Adunării eparhiale.

Cuvântul Arhierelui

Adânc impresionat de revederea onorațiilor membrii, unii vechi luptători, alții înnoiți prin dispoziția Legii celei nouă P. S. S. Episcopul Nicolae, cu căldura părintească, cu înțelepciunea și farmecul cuvântului hrisostomic, s'a adresat Adunării prin următoarele cuvinte:

*Prea Cucernici Părinți,
Domnilor Deputați,*

Au trecut doi ani de zile dela ultima sesiune a Adunării noastre eparhiale. În atmosfera caldă și înălțătoare a revederii, după cumplitii ani de războiu pentru toți și de robie pentru unii, hotărâsem atunci printre altele, ca în 1946 să prăznuim după cuviință împlinirea unui sfert de veac dela reînființarea

de Dumnezeu păzitei Eparhii a Vadului, Feleacului și Clujului. Nu ne-am putut împlini gândul atât de scump nouă tuturor, fiindcă vremile ne-au stat împotriva. Cunoscutele greutăți economice cari robesc încă lumea de după războiu ne-au silit și pe noi să ne tocim viața după rigorile cumpătării vecine cu austeritatea. Ni-l împlinim acum cu toată pietatea, măcar în cadrele sobre ale acestei ședințe, înălțând rugăciuni fierbinți de mulțumită către Cel Atotputernic pentru toate câte ne-a rânduit nouă și rechemând în amintirea noastră chipurile dragi și de toată cinstirea vrednice ale celorce prin ostenele lor devotate și pline de jertfelnicie au deschis pe seama Eparhiei noastre drum slobod de consolidare și înălțare.

În fruntea oastei de ctitori și binefăcători ai Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului îl vedem cu ochii noștri cei sufletești pe primul ei Episcop Nicolae Ivan, înțeleptul rostuiitor și gospodar de așezăminte, fără de cari nici Biserica nu-și poate împlini întreaga ei misiune în mijlocul poporului credincios.

Dăruit de Dumnezeu cu mintea ageră a Românului de oriunde, cu simțul practic al Mărgineanului și cu o nestăvilită pornire spre faptă, Episcopul Nicolae Ivan a înzestrat noua Eparhie ce i s'a încredințat spre păstorire cu aproape toate instituțiile cari alcătuiesc cadrul șagunian al vieții noastre bisericesti și naționale de dincoace de Carpați. Rodul strădaniilor lui de zi și de noapte sunt organizarea Consiliului eparhial, înființarea Academiei teologice, a Tipografiei și Bibliotecii Eparhiale, ca să nu pomenim decât așezămintele mai însemnate dela Centru, apoi Reședința episcopescă împreună cu o serie întreagă de alte bunuri imobile din cetatea de scaun a Eparhiei noastre sau din provincie. Și tot ostenelelor lui fără răgaz se datorește marea noastră Catedrală, neîntrecuta podoabă a Clujului românesc, care prin

simpla ei prezență tăcută a propovedit crezul nostru de totdeauna chiar și în cei patru ani de întunecare a Ardealului de sus.

Aceeași înțeleaptă pasiune a cheltuit-o Episcopul Ivan pentru organizarea noilor parohii și protopopiate și pentru ca preotul să-și îplinească, cu trevie și însuflețire, îndatoririle lor de luminători și de conducători ai poporului dreptcredincios.

Desigur, atâtea gânduri fericite, câte l-au frământat pe Episcopul Nicolae Ivan, n'au putut fi îndeplinite fără colaboratorii celui ce le-a urzit. Episcopul Ivan și i-a știut câștiga cu firea lui deschisă și oarzană și cu iscusința omului care caută și cultivă prietenii chiar și când nu i se îmbie spontan. De aceea, omagiind cu sentimentele noastre de vie admirație și de nevestejită recunoștință pe marele ctitor al Eparhiei noastre, cinstim după cuviință și amintirea tuturor colaboratorilor lui, cari — alături de el — lupta cea bună au luptat, păzind credința, și lăsând urmașilor lor moștenirea scumpă a unui așezământ în plină înflorire.

Bunul Dumnezeu să-i odihnească pe toți în împărăția dreptilor Săi. — Și-aceeași rugăciune fierbinte o înălțăm către tronul Celui Preainalt și pentru odihna fraților membri ai Adunării noastre eparhiale, cari s'au săvârșit din viață dela ultima noastră sesiune încoace.

Ei sunt: Prot. Petru Popovici, Prot. Ion Maloș și consilierul Laur. Curea; apoi deputații mireni Dr. Petru Meteș, Dr. Ion Matei, Dr. Ion Vescan și Dr. Mihail Șerban, — toți fruntași ai vieții noastre publice și devotați împreună lucrători ai noștri pe tărâmul vieții bisericesti.

*Prea Cucernici Părinți,
Domnilor Deputați,*

Ultimii doi ani — 1945 și 1946 — s'au scurs și ei, purtând, în manifestările lor din afară și dinlăuntru, pecetea zbu-

ciumului vieții generale de după războiu.

Noi nu suntem în stare să judecăm adevărata mărime a acestor răsturnări, tocmai pentru că trăim în mijlocul lor. Dar că ele sunt reale, asta o poate constata orice om mai vârstnic, care are terminii de comparație ai câtorva decenii trăite.

În mijlocul transformărilor de tot felul, un singur așezământ a rămas ce-a fost și va rămâne ceea ce este: Biserica. Fenomenul e firesc; fiindcă doctrina Bisericii — căci în ea este vorba — e de origine dumnezeiască. Învățătura ortodoxă nu se schimbă după oameni, locuri sau vremi. Ea e veșnică și'n stare să călăuzească 'n această viață spre bune limanuri oameni singuratici și obștii din toate vremile și din toate locurile — și să le deschidă ușile și către cealaltă viață, de dincolo de perdeaua morții terestre. În ale credinței, da, stăm pe vechile poziții.

Evident, nimeni n'are dreptul să socotească Biserica drept o instituție retrogradă, fiindcă stă neclătită în credința primită dela Intemeietorul ei și propovedită de veacuri. Biserica încă e progresistă, dar numai când e vorba să-și caute mijloacele și metodele de propoveditură a Evangheliei, mijloace și metode pe care se silește să și le desăvârșască neîncetat; și tot progresistă este Biserica atunci când e vorba de vestirea virtuților cari promovează demnitatea și fericirea vieții pământeste între oameni, între neamuri și între țări. În această privință am putea spune chiar că tot Biserica este marele dascăl încărcat cu vrednicia de precursor. Căci învățăturile despre libertatea omului și despre dreptatea socială, cari abia de curând și-au făcut vad către toate națiile pământului, Biserica le propoviduește de veacuri. De aceea, pentru creștinii adevărați aceste învățături (după vorba poetului) „erau pe când nu s'au zărit.“ Și tot de aceea Biserica se bucură, ca o mamă bună, că toate apele curate

prind a se aduna în alvia cea largă a Evangheliei.

Ne bucurăm și noi, cei ce stăm mai lângă popor, văzând că credința lui n'a slăbit nici în mijlocul valorilor de prefaceri cari ne împresoară. Dimpotrivă această credință a sporit și s'a întărit, ca sub puține zodii ale istoriei neamului nostru. Sfintele noastre lăcașuri de închinare sunt pline de credincioși, iar mănăstirile niciodată n'au fost cercețate de mai mulți închinători ca'n zilele noastre. Abia de două săptămâni am participat la îndătinatul pelerinaj — de Sf. Mărie — la Mănăstirea „Sf. Ana” din Rohia, unde m'am mângăiat cu bucuria de a găsi de două ori atâția închinători ca anul trecut, cu toate că'n această zi de praznic se începuse preschimbarea banilor. Și mulțimea aceasta imensă de credincioși veniți în cea mai mare parte pe jos, dela depărtări de multe zeci de kilometri, a veghiat noaptea întreagă în rugăciune și'n cântări duhovnicești, pentru ca a doua zi să stea cucernic — timp de mai multe ciasuri în picioare, ascultând sfintele slujbe și predica pe care o sorbeau cu patimă sfântă.

Dar să nu se amăgească cineva crezând că e vorba aici de fenomene cari vădesc cel mult o pietate de suprafață, un sentimentalism religios fără răsfărângeri asupra vieții practice. Căci iată, acelaș popor credincios care se roagă fierbinte, jertfește din sărăcia lui ori unde i se cere pe bună dreptate: el repară biserici, case parohiale și școale, dăruiește hrană și bani pentru frații năpăstuiți din Moldova sau de aiurea, — și nu se codește nici când e vorba să sprijinească silințele culturale ale Bisericii, ci-și dă cu drag obolul său, de-o pildă, pentru noul local al liceului ortodox „Doamna Stanca” din Cluj, la durarea căruia s'a colectat — anul trecut — peste 50 milioane de Lei.

Acesta e poporul.

Cât despre noi, cei puși să-l păstoriim, ne-am silit și'n cei doi ani din urmă să-l povătuim pe căile cele bune ale vieții — prin propoveduire de-a dreptul sau prin așezăminte nouă puse în slujba culturii ortodoxe. Astfel, Liceul mixt al Eparhiei noastre, întemeiat în 1945, l-am bifurcat — având astăzi două școli secundare ortodoxe, una de băieți și alta de fete — menite să ne crească viitorii cărturari în duhul bunelor noastre tradiții ortodoxe și românești și să le dea pregătirea generală necesară unor destoinici profesioniști și luminați cetățeni ai patriei.

Aceste licee au ajuns în scurtă vreme o mândrie a Eparhiei noastre. De aceea ne și silim

să le așezăm în case bune, spre a le îmbia optime condiții externe pentru dezvoltarea lor, căci pentru creierea condițiilor de natură morală și intelectuală ne-am îngrijit dela început, ajutați fiind de un corp profesoral bine pregătit și devotat misiunii sale didactice și educative.

Țin să subliniez și de astădată că strădaniile noastre în legătură cu întemeierea și conducerea acestor școale au fost sprijinite cu o exemplară înțelegere de Dl. Ministru al Educației Naționale Ștefan Voitec și de primul său colaborator Dl. Ministru Miron Nicolescu, fapt pentru care le aduc în fața D-Voastre caldele mele mulțumiri. Aceleași mulțumiri le aduc guvernului întreg, care prin Ministerul Cultelor a dat Bisericii tot sprijinul material pe care l-au îngăduit greutățile financiare ale țării.

În câmpul misionarismului nostru am fost siliți să ne limităm mai mult la propoveduirea prin graiu viu, întrucât vechile și atât de folosite mijloace pe care ni le îmbia altădată presa, din pricina greutăților economice, inerente vremurilor prin care trecem, nu le-am putut așeza în linia de bătaie decât în mică măsură. Totuși ne-am îngrijit ca organul nostru săptămânal — „*Renașterea*” — să apară regulat, în bune condiții redacționale și tehnice, și am isbutit să scoatem o serie de broșuri religioase menite să îmbie preoților un efectiv ajutor în lupta ce-o duc împotriva celor rătăciți din staulul Bisericii noastre dreptmăritoare.

Evident, noi suntem pe deplin conștienți că n'am putut face — pe tărâmul misiunii noastre — cât trebuia, sau măcar cât am dorit să facem. Dar asta nu ne scade însuflețirea pentru izbăvitoarea chemare ce-o avem în mijlocul poporului credincios și ne mângăiem cu nădejdea, că bunul Dumnezeu ne va ajuta să răzvim printre necazuri și să ieșim la limanul unor mai bune condiții economice, în cari să putem împlini lipsurile duhovnicești de astăzi.

Dintre evenimentele bisericesti petrecute în ultimii doi ani, remarcăm, cu o legitimă satisfacție, vizita pe care Preafericitul nostru Patriarh Nicodim a făcut-o Preafericitului Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii, în capitala Uniunii Sovietice, în toamna anului 1946, precum și vizita Preafericitului Patriarh Alexei, făcută în primăvara anului în curs Preafericitului nostru Patriarh Nicodim. Capul Bisericii ruse a făcut mai multe popasuri în țara noastră, cercetând centrele mai însemnate ale vieții noastre bisericesti, petrecând și'n Cluj câteva ciasuri și fiind

primit pretutindeni cu căldura și cu cinstea cuvenită unei atât de înalte fețe bisericesti. Cu aceeași căldură și cu aceleași sentimente de osebită cinstire a fost încunjurat și Patriarhul nostru cu prilejul vizitei sale la Moscva și Kiev. Suntem încredințați că întâlnirile patriarhilor celor două Biserici surori nu vor întârzia să aducă cele mai bune roduri în câmpul Bisericii ortodoxe și în al raporturilor de tot mai strânsă prietenie dintre cele două popoare pravoslavnice.

Prea Cucernici Părinți,
Domnilor deputați,

Această sesiune a Adunării noastre eparhiale este extraordinară în mai multe feluri: Ea e extraordinară prin felul în care Adunarea a fost întregită, prin data la care se întrunește și prin momentul pe care îl comemorează.

În ceea ce privește întregirea Adunării noastre eparhiale, după cum știți, ea nu s'a făcut după vechile noastre rândueli șaguniene, trecute și în legea de organizare bisericască întocmită și promulgată în 1926, ci după dispozițiile legiferate de curând de Parlamentul țării. Dar însuși textul legii modificate precizează că aceste dispoziții nu reglementează decât un provizorat. Avem deci toate motivele să credem că nu peste multă vreme vom reveni la vechile noastre întocmiri privitoare la alegerea Adunărilor eparhiale.

Despre felul cum s'a desfășurat viața noastră bisericască în ultimii doi ani, ca și despre planurile în legătură cu îndrumarea pentru viitor a acestei vieți, în toate sectoarele ei, veți lua cunoștință din rapoartele ce Vi se vor prezenta.

De aceea, salutând cu toată dragostea mea părintească pe vechii membri ai Adunării noastre ca și pe cei noi, deopotrivă — rog pe bunul Părinte ceresc să-și reverse darurile sale bogate peste lucrările noastre, spre slava numelui Său și spre înălțarea Bisericii strămoșești.

Sesiunea extraordinară a Adunării noastre Eparhiale din anul 1947 este deschisă.

Sedința I.

Cetindu-se tabloul membrilor se constată că sunt prezenți deputații: Florea Mureșan, Ștefan Meteș, Petru Pop, Ștefan Gheție, Zaharie Man, Vasile Bogdan, Ion Rușdea, Pavel Șendrea, Dr. Vasile Sava, Dr. Emil Pop, Dr. Liviu Munteanu, Dr. Ion Zăgrean, Vasile Șpan, Iosif Furdui, Augustin Faur, Ion Buiu, Teodor Ciuruș, Dr. Erast Tarangul, Valer Bologa, Dr. Adrian Iacob, Dr. Liviu Pop, Dr. Iulian Domșia, Ion Ciupe, Alexandru Maghiaru, Demetriu Jăneșiu, Dr. Emil Dandea, Cornel Onișca, Dr. Alexandru Dragomir, Ion Murgău, Dr. Valer Lupescu, Dr. Victor Stanciu, Dr. Lazar Chirilă, Dr. Ștefan Pașca, Dr. Emil Maior, Dr. Ion Goia, Dr. Emil Teposu, Dr. Dominic Stanca.

Constatându-se că sunt prezenți 37 deputați, deci peste jumătate din numărul total, adunarea este în drept a începe lucrările și președintele declară Adunarea eparhială capabilă a aduce hotărâri valide.

Punându-se la ordinea zilei alegerea biroului se aleg: Dr. Vasile Sava secretar general, Augustin Faur, Cornel Onișca, Dr. Emil Maior, Dr. Adrian Iacob și Dr. Lazar Chirilă secretari de sedință. Asemenea se aleg:

I. În Comisiunea organizatoare:

Dr. Vasile Sava, Ion Rușdea, Ștefan Meteș, Dr. Liviu Muntean și Alexandru Baba, — mireni: Dr. Eugen Nicoară, Dr. Ion Micu, Dr. Ion Goia, Dr. Valer Moldovan, Dr. Lazar Chirilă, Dr. Victor Stanciu, Dr. Emil Dandea, Dr. Vasile Covrig, Dr. Ion Moga, Nicolae Maghiaru și Dr. Erast Tarangul.

II. În Comisiunea bisericască:

Zaharia Man, Ștefan Gheție, Florea Mureșan, Teodor Ciuruș, Pavel Șendrea, — mireni: Dr. Liviu Pop, Dr. Teofil Baciu, Dr. D. Roșca, Dr. Adrian Iacob, Ion Murgău, Dr. Romul Cădea, Dr. Ion Petruțiu, Dr. Vasile Nicolescu, Dr. Gheorghe Sava, Cornel Onișca.

III. În Comisiunea culturală:

Augustin Faur, Petru Pop, Dr. Izidor Todoran, Dr. Emil Pop, Dr. Ion Zăgrean, — mireni: Dr. Adrian Dărămuș, Ion Ciupe, Dr. Ioachim Crăciun, Nicolae Ducaru, Dr. Emil Teposu, Dr. Valer Lupescu, Dr. Ștefan Pașca, Titus Gomboș și Dr. Dominic Stanca.

IV. În Comisiunea economică:

Vasile Șpan, Iosif Furdui, Vasile Bogdan, Ion Buiu, Valer Mateiu, — mireni: Ion Buzea, Atanasie Bejan, Alexandru Maghiaru, Demetriu Jăneșiu, Dr. Emil Maior, Ing. Octavian, Mihălțan, Dr. Grigorie Man, Dr. Alexandru Dragomir, Valer Bologa, Dr. Iulian Domșia.

Se prezentează:

Cu Nr. 5927/1947 raportul general al Consiliului eparhial pe 1945-1946. Cu Nr. 1644/1947 raportul Consiliului eparhial asupra rearendării tractului Zlatna.

Cu Nr. 2899/1947 întimpinarea Protopopului Romul Popa. Cu Nr. 7368/1947 raportul Consiliului eparhial asupra votării secrete la alegerile de preot.

Se predau comisiunii organizatoare.

Cu Nr. 3262/1947 raportul secției bisericesti pe 1945.

Cu Nr. 3269/1947 raportul secției bisericesti pe 1946.

Se predau secției bisericesti.

Cu Nr. 5180/1947 raportul secției culturale pe 1945.

Cu Nr. 5181/1947 raportul secției culturale pe 1946.

Se predau secției culturale.

Cu Nr. 3148/1947 raportul secției economice pe 1945.

Cu Nr. 3149/1947 raportul secției economice pe 1946.

Cu Nr. 3123/1947 bugetul fondurilor și fundațiilor pe 1946.

Cu Nr. 3124/1947 bugetul fondurilor și fundațiilor pe 1947.

Cu Nr. 3150/1947 Bilanțul pe 1945.

Cu Nr. 3151/1947 Bilanțul pe 1946.

Cu Nr. 3154/1947 acceptarea fundației Dr. Ion Vescan.

Cu Nr. 3153/1947 înființarea fabricii de lumânări.

Cu Nr. 3125/1947 fixarea sîndoxiei înainte de stabilizare.

Cu Nr. 3138/1947 fixarea taxei noucununaților.

Cu Nr. 2838/1947 raportul Consiliului eparhial asupra transcrierii sesiilor parohiale.

Cu Nr. 5352/1947 situația fundației Mureșan-Turda.

Cu Nr. 5316/1947 fixarea taxelor către Episcopie după stabilizarea leului.

Se predau comisiunii economice.

Se acordă concediile pe întreaga durată a sesiunii membrilor: Dr. Gheorghe Sava, Dr. Teofil Baci, Dr. Grigorie Man și Dr. Ion Petruțiu.

Ședința se încheie la orele 13 anunțându-se proxima ședință pe după masă la orele 18.

Ședința a II-a

După masa comună oferită de P. S. Sa, în după amiaza zilei de 31 Aug., ora 18 — membrii Adunării eparhiale s'au întrunit din nou pentru continuarea lucrărilor.

La ordinea zilei este pusă alegerea corporațiilor bisericești. P. S. Sa Domnul Episcop invită adunarea să aleagă pe membrii Ștefan Gheție protopop și Dr. Ion Goia profesor universitar de bărbăți de încredere.

Adunarea aprobă alegerea membrilor Ștefan Gheție și Dr. Ion Goia ca membri de încredere cari își ocupă locul lângă urne și se procedează la votare.

Se leg întâiu 6 membrii în Congresul Național Bisericesc.

Procedându-se la votare cu sedule, P. S. Sa suspendă ședința pe 5 minute pentru a se pregăti sedulele.

Redeschizându-se ședința, se citește apelul nominal și se prezintă la vot și depun sedula în urnă deputații: Florea Mureșan, Ștefan Mețeș, Petru Pop, Ștefan Gheție, Zaharie Man, Vasile Bogdan, Ion Rușdea, Pavel Șendrea, Dr. Vasile Sava, Dr. Emil Pop, Dr. Liviu Muntean, Dr. Ion Zegreanu, Vasile Span, Iosif Furdui, Ion Buiu, Teodor Ciuruș, Dr. Erast Tarangul, Valer Bologa, Dr. Adrian Iacob, Dr. Liviu Pop, Dr. Iulian Domșia, Ion Ciupe, Alexandru Maghiaru, Demetriu Ianeșiu, Cornel Onișca, Dr. Alexandru Dragomir, Ion Murgău, Dr. Valer Lupescu, Dr. Victor Stanciu, Dr. Lazar Chirilă, Dr. Ștefan Pașca, Dr. Emil Maior, Dr. Ion Goia și Dr. Dominic Stanca.

Se constată că au votat 35 de membri. Președintele constată că majoritatea absolută este de 18 voturi.

Se procedează la scrutinii și se constată în fața adunării că:

1. Dr. Vasile Sava a intrunit 29 voturi.
2. Dr. Galaction Muntean 35 "
3. Dr. Alexandru Dragomir 35 "
4. Dr. Liviu Pop 35 "
5. Dr. Emil Maior 35 "

6. Dr. Victor Stanciu 35 voturi.

În urma acestui rezultat P. S. Sa declară aleși membri în Congresul Național Bisericesc pe: Dr. Vasile Sava, Dr. Galaction Munteanu, Dr. Alexandru Dragomir, Dr. Liviu Pop, Dr. Emil Maior și Dr. Victor Stanciu.

La ordinea zilei urmează alegerea membrilor Consistoriului Spiritual Eparhial.

Cetindu-se apelul nominal se prezintă 37 deputați la vot și depun sedulele de votare.

P. S. Sa Episcopul — președinte constată că au votat 37 deputați, în urnă sunt tot atâtea sedule, iar majoritatea absolută este de 19 voturi.

Făcându-se scrutiniul se constată că au obținut:

Ordinari:

1. Ion Bunea 36 voturi
2. Patriciu Curea 28 "
3. Axente Tomuș 37 "

Supleanți:

1. Virgil Pașca 26 voturi
2. Gheorghe Noveanu 36 "

În urmare P. S. Sa Episcopul declară pe: Ion Bunea, Patriciu Curea, Axente Tomuș de aleși membri ordinari, iar pe Virgil Pașca și Gheorghe Noveanu aleși membri supleanți în Consistoriul Spiritual Eparhial.

Se procedează la alegerea unui membru ordinar și unui supleant în Consistorul Spiritual Mitropolitan.

La scrutinii se constată că au obținut: Dr. Izidor Todoran 37 și Dr. Victor Deac 37 voturi.

În urmare P. S. Sa declară pe Dr. Izidor Todoran de ales membru ordinar în Consistorul Spiritual Mitropolitan, iar Dr. Victor Deac de membru supleant.

Prea Sfinția Sa Episcopul arată că este de ales întreg Consiliul Eparhial cu excepția vicarului eparhial Dr. Vasile Sava în secția bisericească și Augustin Faur în secția culturală, cari sunt aleși definitiv din trecut.

Comunicarea se ia cu aprobare la cunoștință și se decide să se facă întâiu alegerea celor trei referenți, unul din secția bisericească și doi în secția economică.

Se procedează la alegere.

Se constată că au votat 37 membri și sunt totatâtea sedule în urnă. Majoritatea este de 19 voturi.

La scrutinii se constată că au obținut:

1. Pavel Șendrea 36 voturi
2. Iuliu Buiu 35 "
3. Vasile Bogdan 37 "

În urmare P. Sf. Sa declară de aleși pe: Pavel Șendrea consilier-referent în secția bisericească și pe Ion Buiu și Vasile Bogdan referenți în secția economică.

Se procedează la alegerea membrilor onorifici din Consiliul Eparhial ordinar și suplenți și anume: în secția bisericească 4 ordinari și trei suplenți, în secția culturală 5 ordinari și 3 suplenți, în Secția economică 4 ordinari și trei suplenți.

Se constată că au votat 33 membri, sunt totatâtea sedule în urnă.

P. S. Sa declară de aleși:

I. Secția bisericească membri ordinari.

1. Alexandru Baba,
2. Ion Rușdea,
3. Zaharie Man,
4. Dr. Liviu Munteanu

Membri suplenți:

1. Emil Nicolescu,
2. Ștefan Mețeș,
3. Aurel Gliga.

II. Secția culturală ordinari:

1. Romul Popa
2. Dr. Ion Moga
3. Dr. Victor Stanciu
4. Dr. Valer Moldovan
5. Dr. Romul Cădea.

Membri suplenți:

1. Dr. Ion Zegreanu
2. Dr. Lazar Chirilă
3. Dr. Ion Orăștean.

III. Secția economică ordinari:

1. Dr. Alexandru Dragomir
2. Dr. Aurelian Ianeșiu
3. Dr. Eugen Nicoară
4. Ing. Zeno Spârchez.

Membri suplenți:

1. Florea Mureșan
2. Iacob Moldovan
3. Dr. Ion Runcanu.

Ședința se ridică la orele 19^{1/2} și se anunță viitoarea ședință pentru 1 Septembrie la orele 9.

Ședința III.

S'a deschis la orele 9 sub președinția P. S. S. Episcopului Nicolae, secretar de ședință fiind P. C. Prot. Aug. Faur, consilier eparhial.

După citirea proceselor verbale ale ședințelor anterioare, Adunarea eparhială aprobă concediile Dlor deputați Iulian Domșia și Vasile Nicolescu. Primul pentru ședința de azi, iar al doilea pentru toată durata adunării.

Intrându-se în ordinea de zi, P. C. Prot. stavr. Ioan Rușdea citește raportul comisiei organizatoare, care a lucrat sub conducerea P. C. Vicar Dr. Vasile Sava.

Din raportul succint, Adunarea

eparhială ia la cunoștință trecerea la cele veșnice a deputaților și consilierilor eparhiali Petru Popovici, Ioan Maloș, Laur. Curea, Dr. Petru Mețeș, Dr. Ioan Vescan și Dr. Mihail Șerban. Adunarea păstrează un moment de reculegere în memoria lor. În continuare se constată cu bucuria laborioasă activitate pe care Consiliul eparhial, sub conducerea P. S. Sale Episcopului Nicolae a dezvoltat-o dela ultima sesiune, pentru consolidarea liceelor confesionale, precum și toată strădania pentru buna propășire a vieții morale în Eparhie.

Se dau prețioase lămuriri în legătură cu un volum comemorativ, ce urma să apară la împlinirea unui sfert de veac dela reînființarea Episcopiei, de ajutoarele materiale primite dela On. Minister pentru liceul de fete, de mișcarea sectară, de lărgirea cadrului protopop, Zlatna prin acordare de parohii noi, pentru ca la sfârșit, P. C. Raportor să prezinte câteva adrese din partea Consiliului Eparhial, care și-au primit rezolvarea favorabilă.

Raportul comisiei.

P. C. Prot. T. Ciuruș, raportorul comisiei bisericești, ce a lucrat sub președinția P. C. Prot. Ștefan Gheție, constată printre altele, următoarele: Credincioșii sunt legați sufletește de biserică, de aceea să se intervină la On. Minister al Cultelor pentru deblocarea parohiilor vacante. Promovarea P. C. Consilier Dr. V. Sava la rangul de Vicar a venit să încoroneze o viață de muncă devotată Bisericii și Neamului. Să se depună și pe viitor toată stăruința ca preoții ce vor ieși din Academia teologică să fie la înălțimea cerintelor vremii. Mănăstirile să se gospodărească cât mai conștiincios pentru a fi și pentru viitor pepiniere de viață morală în sânul Neamului.

Comisia culturală, care a lucrat sub conducerea P. C. Consilier Aug. Faur prin raportorul său, Diacon Dr. I. Zăgrean exprimă vii mulțumiri P. S. S. Episcopului Nicolae pentru toată strădania depusă pentru consolidarea liceelor confesionale și pentru frumosul aport cultural, moral și științific pe care l-au adus în răstimpul scurt dela înființarea lor. Prin felul cum corpul didactic dela aceste școli și-au făcut datoria, au reușit să câștige încrederea generală, astăzi școlile noastre contând ca niște instituții de prima mână în Metropolia culturii din capitala Ardealului.

FOILETON

Geneza mântuirii noastre

de Preot Gh. NOVEANU
(Urmare)

Pomeniții autori: Dirac și Heisenberg confirmă aceasta sub formă de sentință: „În actuala fizică atomică” nu mai pot fi despărțite cu claritate fenomenele observate și măsurate, de metodele observației și ale măsurătorii. Microcosmul a încetat de a mai exista ca o realitate obiectivă care poate fi descrisă prin ignorarea procesului datorită căruia ajungem la cunoașterea lui.”¹⁵⁾ Deci confuzie între metoda și obiectul de cunoaștere. Ca la Fizicianul Bohr să anunțe decesul obiectivității științelor exacte spunând: „fizica cuantică a slăbit și a făcut nelămurită deosebirea dintre subiectiv și obiectiv.”¹⁶⁾

Iată suma rezultatelor științei și filosofiei moderne.

Iată aspectul apocaliptic al efortului științei și filosofiei contemporane.

Efortul a mîtenii de cercetare, de sublimă resmeriță întru aflarea tainei creației, vine să îngenuncheze înaintea propriilor sale arme.

Văd, hiperbolic, tabloul amintit la început, în care un alt Alexandru, trece în revistă, coloanle de aripați eroi sau simpli breslași ai căutării empirice, iar, El Alexandru, ucis de falsa lui glorie... Știința personificată într'un simbol uman, o văd urmărind cu rana desnădejdit în ochi și'n făptură, marșul lugubru a cohortelor de învinși.

Cine moare? Ficțiunea sau realitatea? În diferent!

De undeva, din hăul unei genuni, vântul sau aripa destinului întonează sumbru, cu glas gutural marșul funebru, un marș funebru c'an melodiile volgice ale lui Rimski Korsakow. Omul de știință și în ultimă instanță filosoful, care a deslănțuit furtuna căutării prin sine a noilor scări către necunoscut, ajungând la o fictivă înălțare — ca un alt Icar — mai tragic decât cel amintit prin însăși imensa desfășurare de forțe, prin porțile grandioase ale sacrificiului sau, cade.

O! nu! ar fi nedrept ca om, ca simplu semen, să asistăm la acest crepuscul al zeilor cu bucuria satanică a hienelor care privind chipul muribund al eroului întrezărește în el stărvul.

Om, adică membru de drept al comunității universale, trebuie să îmbrăcăm halna neagră a durerii și compătimirii. — Și îndolăși prin cuget și faptă, să respectăm solemn procesul.

Nu știu ce ton și ce colorit s'ar potrivi expresiilor, dar simt nevoia unui timp prelung de țară învrăjbită de zei și lovită de trăsnet, atunci când văd lunecând în platitudinea morții comune, marile idealuri!

Or cum, — filosof, poet, om de știință, sau simplu muritor de rând, fiecare ființă ne este un frate; fiecare ideal ne este fărâma din noi înșine. De aceea departe de noi, să încercăm o satisfacție sau să fi urmărit un anumit scop în descrierea faptelor de până acum, în afară de sincera înșirare rezumativă a ideilor contemporane.

Am lăsat la o parte — cerentele materialiste pentru că acestea nu rezistă mai mult criticii și chiar rezistând nu duc la rezultatele mai mulțumitoare. Le-am omis din discuție — în virtutea

¹⁵⁾ Din lucrările celui al III-lea Congres al fizicienilor.

¹⁶⁾ Citat după Wilhelm Windelband, Lehrbuch der Geschichte der Philosophie, Tübingen 1935.

Se ia deasemenea la cunoștință situația școalelor primare și secundare din Eparhie, nizuința Episcopiei dea consolidă Școala de cântăreți, Corul Episcopiei, Muzeul Eparhial și toate instituțiile ce sunt în legătură cu acest resort.

Comisia economică, lucrând sub președenția P. C. Prof. Vasile Șpan, prin raportorul său, Dl. Alex. Maghiaru, constată următoarele:

La edificarea Liceului de fete Episcopială a mobilizat toate forțele pentru a-l putea termina. Exprimă calde mulțumiri P. S. Sale pentru înființarea fabricii de luminări și propune acceptarea fundației fieiertatului deputat eparhial Dr. Ion Vescan dela Vișoara.

Ședințele Adunării Eparhiale s'au desfășurat într'un cadru solemn, la discuții luând cuvântul Dnii deputați Dr. V. Stanciu, Dr. Dandea, Dr. L. Chirilă, Dr. Șt. Pascu, Al. Maghiaru, Dr. E. Maior, Dr. Lupescu,

Dr. L. Munteanu, Prof. Z. Man, S. Furdui, P. Pop, dând tuturor prețioase lămuriri P. S. Sa Episcopul Nicolae și P. C. Vicar Dr. V. Sava.

După rezolvarea problemelor dela ordinea zilei, P. S. Sa Episcopul Nicolae a exprimat vii mulțumiri Onor. Deputați nu numai pentru faptul că în vremile acestea grele și-au dat osteneala să participe la ședințele Adunării, dar mai ales pentru ținuta academică în care au știut să dezbătă multiplele probleme ale vieții noastre bisericești.

Intr'o ținută cu adevărat festivă, Adunarea a ascultat apoi cuvântul Dlui Dr. L. Chirilă, care a exprimat P. S. Sale toată dragostea Adunării și a Eparhiei întregi pentru felul cum a știut și știe să gospodărească spre binele Bisericii și al Neamului turma încredințată spre duhovnicească păstorire.

Cronicar

Pelerinajul la Mănăstirea „Sf. Ana“ Rohia

— Conferința preoțească, vizita dela Stoiceni și sfințirea bisericii din Vima Mică —

Ca și anii trecuți, la Mănăstirea Rohia s'a făcut și anul acesta mare pelerinaj cu prilejul praznicului Adormirii Maicii Domnului, când Mănăstirea își are hramul.

Încă cu două zile înainte de Sântămărie au început a sosi cete-cete de pelerini, formați în procesiuni, având în frunte icoane și prapori. Veniau creștinii din părțile Sătmăruului, ale Maramureșului și ale Bistriței născădene, veniau din toate părțile...

În ajunul praznicului seara, s'a săvârșit Vecernia mare și s'a slujit cinstitul Acaftist al Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, de către un sobor de preoți și monahi: Ierom. I. Chira, starețul mănăstirii, Preoții: T. Herman, Al. Petruțiu, G. Petruțiu, A. Todoruț, ierom. V. Săpânțan, V. Cojocar, I. Bolchiș și E. Birdaș.

După Vecernie și Acaftist, Cuv. ierom. I. Bolchiș, a predicat mulțimii adunate, despre Viața Maicii Domnului și binefacerile Ei asupra credincioșilor.

Preoții rânduiți au început apoi mărturisirea credincioșilor, în timp ce pelerinii din „Oastea Domnului“, au cântat și rostit cuvântări. La sf. Liturghie de dimineața s'au împărțit mii de credincioși.

In ziua de Hram

Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Nicolae a ținut să fie și anul acesta în mijlocul fiilor săi sufletești care se adună la marele praznic dela Rohia. Sosit dela Cluj, după călătorise cu trenul și cu trăsura o zi întreagă plină de zăduf, Prea Sfinția Sa, a fost primit la arcul de triumf din comună de un grup de preoți, de autoritățile comunale, precum și de o mare mulțime de credincioși în frunte cu P. C. Prot. Șt. Gheție din Tg.-Lăpuș, care urează P. S. Sale, un simțit cuvânt de bun sosît, la care P. S. Sa a răspuns mișcat. P. S. Sa Episcopul, urmat de mulțime, a urcat apoi la sf. Mănăstire unde Arhiereul iubit era așteptat de mii de pelerini, fiind întâmpinat la câteva sute de metri de urcuș greu, de către procesiunea din comuna Suciul de jos, pentru ai înfrumșea P. S. Sale și mai mult calea apostolească.

Ajuns la poarta împodobită din fața sfintei Mănăstiri P. S. Sa a primit un frumos buchet de flori oferit de fratele Valentin, iar Cuv. stareț I. Chira a dat spre sărutare sf. Evanghelie și crucea, rostind un cuvânt cald de bun sosît. „Acest popor: este

tot turma Prea Sf. Voastre, pe care atunci când era bătuită de valuri o mângâiați și o întăriați. Acum toți aceștia și cu noi împreună — cler și popor — ne-am adunat să vă aducem toată dragostea inimilor noastre, iar Bunului Dumnezeu, să-i cerem milă și ajutor!“

În glasul duios al clopotelor, P. S. Sa Episcopul a purces spre sf. Biserică, binecuvântând poporul ce-i așternea în cale flori.

Slujba Arhierească

La orele 10, P. S. Sa Episcopul Nicolae a săvârșit dumnezeiasca Liturghie, ajutat de un impunător sobor de preoți compus din: P. C. Prot. Vasile Bogdan, cons. eparhial, Prot. Șt. Gheție, Preoții: Nicolae Gherman, Al. Herman, Al. Man, P. Picu, Gh. Todea, Aug. Man, G. Petruțiu, Al. Petruțiu, Al. Târna, Aug. Thira, I. Tîboc, I. Cotuț, ierom. I. Vasilian, I. Bolchiș, E. Birdaș, M. Holban, și ierod. O. Vasiliu.

În cadrul sfintei Liturghii, P. S. Sa a hirotonit întru diacon pe monahul Nifon Petruș.

S'a rostit îndatinata rugăciune la sfântul Altar și la mormânt, pentru odihna neuitaților stareți adormiți Gherontie Protosinghelul și Nifon ieromonahul. Răspunsurile au fost date de către cântăreții bis. din parohiile învecinate, în frunte cu Dl. N. Ferent din Libotin.

Predica Prea Sfinției Sale

La priceasnă, după Prea Sfințitul Episcop a împărțit pelerinii mărturisiri, a predicat poporului adunat. În cuvinte de duhovnicească bucurie, P. S. Sa, arată că și de data aceasta a ținut să ia parte la pelerinajul dela Rohia, pentru a mulțumi lui Dumnezeu și Fecioarei Maria, pentru toate câte ne-a rânduit nouă, înălțându-ne inimile la ceruri, de unde vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit.

Printre altele P. S. Sa, a mai adăugat:

„În aceasta sfântă zi sufletele noastre au gustat din cel mai îmbelșugat ospăț duhovnicesc, căci iată, mii de guri s'au împărțit cu sfântul trup și sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Mii de creștini adunați la duhov-

niceasca masă a praznicului, la aceasta sfântă Mănăstire, și-au călcat în picioare păcatul, cu hotărrea de a începe o altă viață, mai curată, în duhul păcii, al dragostei, al înfrățirii și-al desăvârșitei bune învoiri între oameni, așa cum îi place Domnului.“

P. S. Sa, închee înălțătoarea sa predică, exprimându-și bucuria ce o are, văzând marea de suflete, adunată la rugăciune și accentuează că cei ce se află de față nu sunt la o înălțime mai mare numai cu trupul, ci și cu sufletul: la înălțimea plinirei Evangheliei sfinte și-a dreptelor porunci dumnezeiești „tot mai sus, suflete, către ceruri!“

P. S. Sa Episcopul Nicolae a stropit apoi cu apă sfințită mulțimea de pelerini, cari încet, încet au prins a se împrăștia, ducând cu ei mângăierea și învățătura cu bună mireasmă cu care s'au întărit în această mare zi de praznic ortodox.

Conferința preoțească

La orele 3 d. m., în biserică sfințită Mănăstiri, a avut loc conferința preoțească a prot. Lăpuș, la care au participat aproape toți preoții din tract. Conferința s'a ținut sub președenția Prea Sfințitului Episcop Nicolae.

După cuvântul introductiv al P. C. Prot. Șt. Gheție, la care răspunde P. S. Sa se citesc și dezbate referatele: „Hristos în centrul vieții preoțești“ (Refer. Pr. G. Todea) „Greutăți în calea catehizării tineretului“ (Refer.: Pr. Al. Man) și „Metoda de luptă împotriva sectelor“ (Refer.: Pr. Aug. Man). Discuțiile privitoare la aceste și la alte chestiuni pastorale se prelungesc până se coboară întunerecul nopții, când P. S. Sa Episcopul Nicolae încheie conferința, îndreptându-se spre Tg. Lăpuș împreună cu ceilalți slujitori ai altarelor.

La Stoiceni

A doua zi Sâmbătă după masă, P. S. Sa însoțit de P. C. Păr. Prot. Gheție și V. Bogdan, face vizită canonică în parohia Stoiceni, unde oficiază Vecernia și predică și se întreține cu credincioșii, iar la orele din seara, P. S. Sa ia parte la Vecernia ce s'a slujit în capela din Tg. Lăpușului.

Sfințirea bisericii din Vima Mică

Duminecă 18 August, în conti-

principiului că — dacă exigențele cunoașterii nu pot fi satisfăcute de curente idealiste, care prezintă dimensiunile spațiale egale cu un orizont cosmic, cum vor putea satisface aceleași exigențe, relațiile dintre formele materiale reduse la evidența comună.

Lucrări mari ca atitudine și meritoare ca metodă de cercetare sunt de amintit și în acest domeniu. Din cele mai cunoscute sunt:

I. W. I. Lenin în „Materialismul und Epikritizismus“. Wien-Berlin 1927.

II. W. I. Stalin: „Problemele Leninismului“ Moscova 1940.

III. A. Maxîmov, „Max Planck und sein Kampf gegen den physikalischen Idealismus“ în „Unter dem Banner des Marxismus“ 1930.

IV. Ph. Franck, „Das Kausalgesetz und sein Grenzen.“ Wien 1932.

V. Fr. Engels, „Ludwig Feuerbach și sfârșitul filosofiei clasice germane“. Scrieri alese vol. I. Buc. Editura P. C. R.

VI. G. V. Plekhanov, „Les questions fondamentales du marxisme.“

VII. W. I. Lenin, „Materialismul und Epikritizismus“ Wien-Berlin 1927.

VIII. Karl Marx, „Das Capital“, Hamburg 1921.

IX. Franz Mehring, „Geschichte der deutschen Sozialdemokratie“, Stuttgart 1898.

X. Max Raphael, „La théorie marxiste de la connaissance“, Paris.

O lucrare mai amplă ca cea de față ar putea enunța și aprofunda critică aceste teorii. O cuprindere superficială, cât ar îngădui spațiul unei conferințe ar dovedi însă o lipsă de seriozitate sau o condamnată prelungire a unui fals „aristocratism filosofic“ care de obicei — „nu se dămite“ a discuta astfel de probleme.

Considerându-le foarte promițătoare pentru educația spiritului critic, renunțăm deocamdată la expunerea și analiza lor.

Și acum marea întrebare: încotro??

Considerați-mă pentru o clipă: neclerical.

Ca cele ce urmează să nu fie taxate drept confesiuni profesionale.

— Undeva, în taina unei amărăciuni, sub spuza unei amintiri de mult uitate, stăruie refrenul unui fragment de rugăciune, zefrită de pelticenta copilăriei. — Cu un efort de ingenunchiată aducere aminte, cu reticența feminină a anilor puțni, când totul era candid și pur, ca înaintea unei flori presate într'un herbar al inimii, ne întoarcem fiecare în cătunul umbrat de delăsare, a sufletului.

Veți spune: există suflet?

Dar bine: Sufletul este singura certitudine a existenței noastre.

Fără a avea pretenția de originalitate, modest totuși raționamentul cartezian afirmând că nu: „Cogito ergo sum“, nu „cugetarea“ este punctul fix, temelul arhimedric pe care putem reconstitui inductiv viața, ci morio, moartea este constanta, este elementul comun al tuturor existențelor.

(Va urma)

nuarea apostoliei Sale P. S. Sa Episcopul Nicolae s'a aflat în parohia Vima Mică, unde a târnosit biserica parohială, frumos renovată din strădană enoriașilor în frunte cu harnicul lor paroh I. Roman.

La sf. slujbă răspunsurile au fost date de către corul parohiei Corueni, condus de dl Ciupe, reviv. pens.

Cu aceeași caldă dragoste a fost

întâmpinat P. S. Sa și în parohiile Peteritea și Vima, de către bunii credincioși de aici, păstrători de legi și datini.

După un drum lung P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae s'a întors la reședință cu inima îmbucurată că și-a putut cerceta pe fiii săi suflători — împlinind lucrurile Domnului la hotarele de sus ale Eparhiei.

Ierom, IULIAN BOLCHIȘ

TEZAUURUL CREDINȚII NOASTRE

Literatura noastră religioasă, mai ales cea de specialitate teologică este în general săracă. Cauza trebuie căutată poate în tinerețea noastră ca neam de sine stătător, care până mai eri ne hrăneam la masa culturii altor popoare, servindu-ne de limba lor, fie ea rusă, franceză sau germană. Aproape toți teologii noștri cărturari și-au făcut studiile în străinătate, unde au avut la îndemână tot ce le era necesar pentru îmbogățirea cunoștințelor teologice.

Organizându-ne însă învățământul nostru teologic cu Facultăți și Academii, s'a resimțit lipsa izvoarelor acestei științe în limba română și frații preoți cunosc cât de anevoioasă era pregătirea unei simple teze de licență; nu-ți alegeai izvoarele după subiect, ci subiectul după izvoarele ce le aveai la îndemână.

Pe zi ce merge însă golul acesta se umple, spre lauda profesorilor de teologie sau a altor preoți condeeri. Și este îmbucurător faptul, că se merge pe drumul cel adevărat în această muncă și anume, se descuie tezaurul credinței noastre: traducerea literaturii patristice. În adevăr comori nebănuite de gândire religioasă ni se descopăr, citind traduceri ale scriitorilor vechi bisericești, de cari ne minunăm chiar și noi cei cari le cunoaștem din ascultarea fugitivă a unei prelegeri, sau din citirea unui manual de specialitate. Și nu numai pentru preoți, dar și pentru orice creștin cu o cultură oricât de răsărită, va folosi citirea de ex. a „Apologeticum“-ului lui Tertulian, „Pedagogul“ lui Clement Alexandrinul, sau acea perlă a literaturii patristice cunoscută sub numele de „Octavius“ și atribuită lui Minuciu Felix.

Traducerea acestei literaturi va servi ca un altor a noii literaturi religioase — mai ales pentru cea polemică — pe care o scriu ostentorii în Ogorul Domnului. Nu că aceștia n'ar putea scrie valoroase lucrări originale, dar lucrările vechi îi vor arăta gândirile unor oameni cari nu

și-au închinat numai mintea lui Hristos, ci întreaga lor viață.

Ereziile ce bântuie astăzi în lume, au mai bântuit și în trecut sub alte denumiri, iar literatura patristică și-a câștigat un nimb strălucitor, biruindu-le cu arma cuvântului. Nu în zadar resping sectanții adevărurile sf. Tradiții care-și are sălaș în literatura patristică.

Scăderile sociale își au iarăși multe doctorii în scrierile acestea vechi; iar trăirea adevărat creștinească are hrană neîmpuținată în ele. *Filocalia*, *Patericul* și *Hristoiția*, sunt lucrări grăitoare pentru aceasta.

A existat o intenție frumoasă, pentru traducerea acestei literaturi, în Eparhia Râmnicului, care a fost pusă în practică numai la 6 sau 7 opuri traduse cu osârdia preotului Păslaru. A fost reluat apoi acest frumos gând de preotul D. Fecioru și diacon O. Căciulă și pus în practică în colecția denumită „Izvoarele Ortodoxiei“, care a trecut apoi sub auspiciile Institutului biblic și care cu toate greutatea zilelor noastre, continuă să apară.

În ultima sa traducere „*Omiliile și Predici*“ de Asterie al Amusiei, al 8-lea volum al „Izvoarelor Ortodoxiei“, pâr. D. Fecioru, ne face deosebită plăcere anunțându-ne publicarea unei colecții de predici în 20 volume, culese din marii predicatori ai antichității creștine. Și cu toate că nu ne-am pus în gând să scoatem în evidență osârduitorii unei asemenea indeletniciri, trebuie să menționăm traducerea apărute sub auspiciile „Revistei Teologice“, care prin îngrijire și tehnică, dețin primul rang.

Preoții sunt chemați — și chiar datori — să-și îmbogățească cunoștințele teologice din aceste izvoare, ca apoi să se transmită credincioșilor. Rostul preoților în hrănirea sufletelor păstoriților lor cu învățături pentru menținerea credinței, este ca și cel al albinei în culegerea și prefacerea nectarului în miere hrănitoare. Iar literatura patristică este ca o miere de cea mai bună calitate.

Pr. R. Răzlog.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

In atenția Prea Cucer- nicilor Protopopi și Preoți

Episcopia noastră este într'o acută criză financiară. Casa ei este pur și simplu goală. De aceea invităm din nou, cu toată stăruința, pe P. C. Protopopi să încaseze dela parohii cel puțin câte 300—400 Lei ca acout la calendare sau la sidoxie și să trimită banii la Episcopie. **DAR ASTA S'O FACĂ IMEDIAT**, căci altfel nu putem plăti tipografia, nu putem cumpăra hârtia și nu putem scoate calendarul, cece

ar însemna o mare pagubă și morală și materială. Mai mult: P. S. Sa ar trebui să-și întreprună și drumurile misionare programate în legătură cu sfințirile de biserici și cu conferințele preoțești.

CONSILIUL EPARHIAL

75% reducere pe C. F. R. Pentru alimentarea următoarelor orașe: Lugoj, Caransebeș, Oravița, Timișoara, Arad, Oradea, Satu Mare, Sighet, Bistrița, Dej, Cluj, Turda, Tg.-Mureș, Odorhei, Miercurea-Ciuc, Sf. Gheorghe, Brașov, Făgăraș, Sighișoara, Blaj, Mediaș, Sibiu, Deva, Alba-Iulia, Beiuș, Carei, Zalău, Gherla, Huedin, Reghin, Gheorgheni, Tg.-Săcuiesc, Dumbrăveni, Aiud, Predeal, Bușteni, Azuga, Sinaia, Reșița, Ferdinand, Baia-Mare, Copșa-Mică, Pe-

Mărturisire

Adesea, poate, Doamne, m'am depărtat de Tine
Și 'n loc să umblu 'n pace, pe căile senine,
Am rătăcit, în besnă, pe marea de păcate...
Atunci, simții, Stăpâne, divină-Ți bunătate
Ce, peste tot, renaște, învie și creiază:
În besna fără margini, a străbătut o rază!

A fost destul atâta, un semn, Ceresc Părinte!...
Opritu-m'am cu frică, văzut-am, dinainte,
Tot ce-am făcut și, Doamne știu că sunt nevrednic.
Ceva, ce nu pot spune, m'a zguduut puternic,
S'a năruit minciuna și necredința 'n mine...
Mi-ai fost scăparea, Doamne, și m'am lipit de Tine.

ANDREI AVRAM

troșani, Lupeni, Târnăveni, Abrud, Brad, Hunedoara, cu începere dela 7 Septembrie ora 0 și până la 30 Octombrie 1947, inclusiv C. F. R. acordă următoarele înlesniri:

1. La toate trenurile de persoane care ating orașele și centrele de mai sus și, pe o rază de cel mult 150 km. se va găsi în afară de vagonul de bagaje al trenurilor, un al doilea vagon special pentru transportul alimentelor destinate a fi desfăcute în orașele de mai sus.

Acest vagon va purta pe el inscripția: „Vagon pentru transportul alimentelor“.

În acest vagon nu se pot transporta decât alimente, în condițiile tarifare aplicate transporturilor de mesagerii și anume:

- Fructe proaspete indigene de tot felul afară de pepeni;
- Legume și zarzavaturi de orice fel inclusiv cartofi, ceapă și usturoi.
- Lapte, unt, smântână și brânzeturi.
- Carne proaspătă, slănină, untură și preparate din carne.
- Făină de grâu și porumb.
- Ouă.
- Păsări vii și tăiate.
- Pește.
- Ulei comestibil.

2. Alimentele restricționate prin deciziunile Ministerului de Industrie și Comerț vor fi admise la transport în aceste vagoane numai dacă predătorii vor prezenta autorizațiile cerute prin dispozițiunile acestui minister.

3. Predătorii sau persoana însărcinată de aceștia, care ar dori să însoțească personal aceste transporturi de alimente pot cumpăra pe distanța până la maximum 150 km. și numai cu destinația la unul din orașele sus arătate, un bilet de dus cl. III-a cu 75% reducere.

Acest bilet i se va elibera numai contra prezentării recipisei de mesagerii care odată cu emiterea biletului cu 75 la sută reducere se va viza de casier pe verso cu Nr. trenului și data aplicând stampila stației.

Recipisa de mesagerii va servi călătorului în tren drept legitimație pe baza căreia i s'a acordat reducerea de 75 la sută.

Tarifele pe CFR au fost reduse. În vederea deschiderii școlilor, începând dela 7 Septembrie 1947, ora 0 și până la 13 Octombrie 1947 inclusiv, Căile Ferate Române acordă o reducere de 25% din taxele tarifului trenurilor de persoane la toate clasele.

Ce mărfuri sunt libere la aprovizionare. Este permisă libera aprovizionare — fără nici un fel de autorizație sau plata vreunei taxe de orice natură ar fi ea — a următoarelor produse: cartofi, ceapă, zarzavat, fructe, ouă, găini, unt, lapte, brânzeturi și fasole.

Deasemenea, fiecare cetățean poate să-și transporte liber următoarele cantități de alimente, în greutate totală de 30 kg.: 15 kg. făină (mălai); 3

kg. ulei, 3 kg. carne, 1 kg. unt, 5 kg. brânză, 3 kg. lapte.

EXTERNE

Vizita delegației române la Praga. Delegația guvernamentală română a vizitat orașul și împrejurimile orașului Praga. După excursie miniștri români au participat la un dîneu oferit de d. Gottwald, premierul Cehoslovaciei în saloanele Ministerului de Externe. În cuvântarea sa dl Gottwald a subliniat sentimentele de sinceră prietenie pe care poporul cehoslovac le nutrește pentru poporul român.

Cu această ocazie a fost semnat acordul cultural dintre România și Cehoslovacia. Din partea guvernului român documentul a fost semnat de dl Octav Livezeanu ministrul Informațiilor, iar din partea guvernului cehoslovac de dl Jean Massaryk ministru de externe.

BISERICESȚI

Sfințiri de biserici și conferințe preoțești

În continuarea sfințirilor de Biserici și a conferințelor preoțești pe protopopiate, conferințe prezidate de P. S. Sa Episcopul Nicolae, anunțăm, spre orientare Cucer-
nicilor noștri preoți următorul program al P. S. Sale:

1. Joi 18 Sept. Conferința preoților din protopopiatul Clujului și Huedinului la Gilău.

2. Sâmbătă 20 Sept. conferința preoților din protopopiatul Dejului, la Dej.

3. Duminică 21 Sept. sfințirea Bisericii din Escu.

4. Luni 22 Sept. Conferința preoților din protopopiatul Bistrița într'o parohie din apropierea reședinței protopopești.

5. Duminică 28 Sept. Sfințirea Bisericii din Finciu.

6. Luni 29 Sept. Conferința preoților din protopopiatul Unguraș, în parohia Tâmașa.

7. Marți 7 Oct. Conferința preoților din protopopiatul Târgu-Mureș, în orașul de reședință a protopopiatului.

8. Miercuri 8 Oct. Conferința preoților din protopopiatul Reghin, într'una din parohiile din apropierea Reghinului.

IN ANUL VIITOR, împlinindu-se o sută de ani dela re-

voluția lui Avram Iancu nația întreagă va sărbători evenimentul cu un fast demn de jertfa eroilor ce au murit pentru dreptatea neamului.

Mănăstirea „Martirii Neamului” dela Baia de Arieș, jud. Turda, vrea să fie o dovadă concretă de dragoste și prețuire a tuturor urmașilor din Munții lui Horea și Iancu, față de înaintașii lor.

Mănăstirea dela Baia de Arieș va fi un simbol al dragostei noastre de glie, fără pereche în trecutul nostru mănăstiresc.

BIBLIOGRAFIE

Vasile Netea: ISTORIA MEMORANDULUI. Colecția „Transilvania”. Ed. Fundația Regele Mihai I.

În Nr. 9 (2 Martie 1947) al acestei rev. ne-am ocupat de cartea Dlui V. Netea, intitulată „Pentru Transilvania”, în care reînvia: „oameni, fapte, idei, frământări sociale, înclăștări, răsmerițe”.

De curând, harnisul publicist a scos de sub tipar o nouă carte, închinată aceleși preocupări: cunoașterea exactă a trecutului Ardealului. De astădată se oprește la un singur moment din viața Ardealului și anume asupra momentului Memorandului.

Fără îndoială că acest moment este unul dintre cele mai importante din întreg trecutul Ardealului. În acel moment (1892—1894) s'au înfruntat nu pe câmpul de bătae, ca în 1848, ci în câmpul dificil al presei și la bara justiției, cu sabia ascuțită a cuvântului scris sau rostit două idei, două idealuri, două destine. Deși inegală, pentru că unul dintre parteneri avea de partea sa forța organizată a statului, înclăștarea a fost năprasnică și până la urmă — victoria a fost a celui slab, a celui oprimat a celui cu... dreptatea.

Despre memorandum, memorandum și epoca memorandumului s'a scris foarte mult. Totuși nu există o carte, care să ne dea o privire de ansamblu asupra evenimentului. O astfel de carte vrea să ne dea dl. Vasile Netea.

Dl. V. N. desbrăcat de subiectivism — din perspectiva împede a celor peste 50 de ani, cari s'au scurs dela faimosul proces vrea să ne redea momentul memorandumului așa cum a fost el în realitate; nu cum l-au arătat unii dintre contemporani (fie din tabăra memorandumistilor, fie din cea a opresorilor); dl. V. N. vrea (și face lucrul acesta) să elimine toate neadevărurile, toate exagerările cari s'au scris în legătură cu memorandumul. D-sa vrea să pună în mâna tineretului și a intelectualilor țării iocana cea adevărată a memorandumului; vrea să-i scutească pe aceștia de a cerceta și studia — fiecare în parte — tot ce s'a scris despre acel epocal moment. Și credem că a isbutit pe deplin, în această temerară și grea încercare.

Pentru a arăta, în mod cât mai precis și mai exact, ceiace aduce nou această carte, trebuie să ne folosim de următoarea comparație: după cum, de pe malul înalt al unui lac liniștit, vedem până departe cercurile concentrice ale valorilor, făcute de bolovanul pe care l-am aruncat în mijlocul lacului; tot așa, în cartea dlui V. N. vedem, în mod cât se poate de amănunțit și obiectiv, geneza, desfășurarea, sfârșitul și ecourile uriașei frământări politice, provocată de memorandum.

ȘCOLARE

Pentru preoți și studenții în teologie

Cucernicii noștri preoți sunt rugați să pună în vedere studenților vechi și noi ai Academiei noastre teologice că înscrierea lor pentru anul școlar 1947/1948, nu se va face decât după ce-și vor fi achitate datoriile vechi, după ce au achitat avansul de 800 Lei pe anul viitor precum și celelalte taxe către Rectorat și după ce vor fi predat Economatului școlii a treia parte din alimentele prescrise pentru întreg anul școlar.

Desigur, nu cade în sarcina noastră fixarea locului acestei opere în cadrul larg al istoriografiei românești. Misiunea noastră este doar de a semnala apariția ei și de a atrage atenția cetitorilor asupra marelui ei valori. Pentru aceasta, credem absolut util, să redăm titlurile capitolelor cărții. Acestea sunt: I. Punct de plecare; II. Antecedentele politice; III. Redactarea și semnificația istorică; IV. Textul memorandumului; V. Momentul Vienei; VI. Procesul; VII. Ecurile; VIII. Închisoarea; IX. Sfârșitul și X. Anexele.

În încheiere ținem să precizăm contribuția personală a autorului, atât prin felul cum a știut să aleagă, să utilizeze și să închege uriașul material, cu care a avut de lucrat, cât — și mai ales — pentru materialul inedit, contribuție care este deosebit de importantă și valoroasă.

Cartea dlui V. N. pentru adevărurile istorice pe cari ni le înfățișează, dar mai ales, pentru extraordinara ei dinamică interioară — nu trebuie să lipsească de pe masa nici unui intelectual și mai ales a tineretului intelectual.

Mihail Moldovanu-Delamureș.

„DUH ȘI ADEVĂR”, organ omiletic al Preoțimeii din Eparhia ort. rom. a Timișoarei, Iulie—Sept. 1947.

Ideia de a edita un „organ omiletic” aparține, ca realizare Sf. Episcopii a Timișoriei. Aceasta idee laudabilă, ca multe altele, s'au realizat în Banat, unde ortodoxia face pași mari, înscriindu-se în fruntea obștilor creștine din țară.

De curând Stăpânirea a răsplătit această vrednicie bănățeană ridicând scaunul arhieresc la rangul de arhiepiscop, ca la granița de vest a românismului să răsară lumini noi pentru toți iubitorii de Hristos.

În seria realizărilor pe care le însemnăm cu plăcere deosebită, răbojul de față subliniază revista „Duh și Adevăr” cuprinzătoare de omilii, ce apare cu binecuvântare Arhiepiscopală.

Cu largă inimă și înțelegere își dau frățescă întâlnire în această revistă cei mai buni predicatori din toată țara. În ultimul număr (6—9) publică predici model: C. Conf. univ. Sibiu, Dr. Corneliu Sârbu: „Preotul și predica de efect”; Diacon N. Cornean: „Sf. Ion cel Milostiv”; Prot. Ștefan Lungu: „Cinstirea Sfintei Cruci (predică antisectară)”; Prof. univ. Dr. Gh. Cotoșman: Demonizații (Predică la V-a Dum. după Rusalii); Preot Vasile Coman, Brașov-

Cetate: „Misiunea apostolilor”; Pr. Dr. Ioan Chioaru, Sibiu: „Muștrări profetice”; Prof. Simion Radu, Sibiu: „Democrația creștină”; Preot. P. F. Alexandru, București; „Supremul nostru reazim”; Arhim. Dr. L. Busuioc: „Credință și minuni”; I. O. Van: „Piatra cea din capul unghiului”;

Preot Dr. Șt. Slevoaca, Suceava; „Maica Domnului apărătoarea creștinilor”; Preot Dr. Gh. Paschia, București; „Binecuvântarea lui Dumnezeu”; Pr. Gh. Lițiu: „Sfânta Cruce”; Redacția Timișoara, B-dul Reg. Ferd. 1/b).

Ghedeon.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5090/1947.

Comunicat

către toate oficiile parohiale

Ca și în trecut și în anul acesta în ziua Înălțării Sfintei Cruci se va purta disc a cărui rezultat se va trimite prin oficiile protopopești la Consiliul Eparhial.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 20 August 1947.

NICOLAE

Episcop

C. Hașcău

secretar

Nr. 5493/1947.

Comunicat

Atragem atențiunea Cucernicilor Preoți asupra deciziei Ministerului Agriculturii și Domeniilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 202/1947 pagina 8005 coloana III-a, referitoare la *Dijmă și arendare* și-i invităm să se conformeze.

Cluj, la 10 Septembrie. 1947.

NICOLAE

Episcop

C. Hașcău

secretar eparhial

Nr. 4623/1947.

CONCURS

pentru primirea elevilor la Școala de Cântăreți bisericești din Cluj, pe anul școlar 1947/48.

Candidații, cari doresc să fie primiți la Școala de cântăreți bisericești, își vor înainta cererile timbrate Consiliului Eparhial ort. rom. din Cluj, Piața Malinovski Nr. 18 până la data 20 Septembrie a. c., alăturând în original următoarele documente:

- Actul de naștere și botez.
- Certificat de absolvire a 4 clase primare.
- Certificat medical.
- Certificat de moralitate, eliberat de Oficiul parohial.

Înscrierile se fac zilnic până la data fixată.

Deschiderea solemnă a anului școlar se face în 6 Oct. a. c. când se vor începe și cursurile.

Fiecare elev va achita la Consiliul Eparhial o taxă ce se va fixa ulterior.

Toți elevii vor locui în internat și va aduce cu ei la începutul școlii a treia parte din alimente.

Condițiunile de primire sunt următoarele:

Odată cu cererea vor trimite un avans în suma de 600 lei. Pe lângă taxa anuală achitabilă în trei rate, vor da pe anul întreg și următoarele alimente:

Făină de pâine cernută 130 kgr., făină zero 20 kgr., făină de cucuruz 15 kgr., untură 8 kgr., ulei 5 kgr., brânză de oaie 5 kgr., ouă 150 buc., magiun 4 kgr., cartofi 150 kgr., fasole 10 kgr., ceapă 20 kgr., varză 40 kgr., ștergare pentru vase 2 buc., trei kgr. săpun, una față de masă de cânepă. O treime din alimente și bani se vor aduce la intrarea în internat.

Consiliul Eparhial își rezervă dreptul de a majora sau micșora taxa în decursul anului după scumpete.

Fiecare elev va aduce 2 rânduri de haine de pat și cel puțin patru rânduri de schimburi în stare buna.

Vesela și tacâmurile le aduc elevii. Taxa pentru stricăciuni în suma

de lei 200 se va achita la intrarea în internat.

Cereri pentru primirea în școală vor face și elevii vechi.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 16 Iulie 1947.

NICOLAE

Episcop

Prot. stavr. I. Rușdea

secretar

Nr. 265/1947.

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă Criștești, de cl. I, protopopiatul Târgu-Mureș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”. Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

- Salar dela Stat.
- Casă parohială și supraedificate, în stare foarte bună.
- Sesiune parohială în estindere de 31 jug. și 1190 stj., pământ arător cl. I.
- Stolele obicinuite în parohie.

Parohia are gară în localitate și este nod de linii ferate.

Candidații, având prealabila învoire a P. S. Sale Episcopul Nicolae, își vor înainta cererea, cu actele necesare, Vener. Consiliu Eparhial în termenul fixat și, cu aprobarea protopopului, se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Criștești, la 8 August 1947.

Consiliul parohial în înțelegere cu Oficiul protopopesic.

Protopop Teodor Ciuruș

Nr. 5058/1947. Aprobata.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 20 August 1947.

NICOLAE

Episcop

Const. Hașcău

secretar

Nr. 243/1947.

CONCURS

Pentru întregirea postului vacant de paroh din parohia de cl. II Valea Dosului din protopopiatul Zlatna se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- Salar dela stat conform cvalficației.
- Folosirea casei parohiale, care este în stare bună.
- Folosirea cimitirului.
- Stola obicinuită.
- Drept de lemne pentru foc din pădurea bisericii și pădurea urbană 8 cară în pădure.
- Un decaltru cereale fie grâu, fie porumb sau cartofi ori contra-valoră la zi în bani dela cca 200 familii. Iar cei ce n'ar putea da nimic vor face o zi de lucru.

Parohia se află lângă șoseaua națională Zlatna—Abrud la 5 km. departe de Zlatna și are 1202 suflete. Oficiul protopopesic în înțelegere cu Consiliul parohial din Valea-Dosului. Zlatna, la 27 Iulie 1947.

Gh. Popescu, protopop.

Nr. 4893/1947. Aprobata.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 20 August 1947.

NICOLAE

Episcop

C. Hașcău

secretar

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj